

VIJFTIG TINTEN GRIJS

*Ze is het best bewaarde kerstgeheim van allemaal,' fluisterde de Kerstman. 'Zonder haar zou Kerstmis niet bestaan. Ze is ouder dan de tijd, maar nog steeds zo jong als de dag van morgen. Ze staat bekend als de Winterheks.'**

'Niet slecht!', roept de heks, terwijl ze de letters droog blaast. 'Lang geen slecht begin, toch?' En dan, ongeduldiger: 'Minet?'

Daar gaan we weer, denkt de kat, het jaarlijks terugkerende ritueel, ik houd me nog even slapend. Want ze kent de riedel, dadelijk komt het verhaal van het wafelijzer waarmee 'dat waanzinnig wufte wezen' hem voor zich innam. Dan het stampvoetend ijsberen en alle vertrouwde verwensingen natuurlijk, waarvan 'die ijdele dikzak met z'n potsierlijke puntmuts' die naar de maan 'of voor mijn part de hel' gewenst wordt, nog de mildste is. Erg origineel is ze niet, de zelfverklaarde Winterheks, daarom wordt het ook niets met dat verhaal, weet Minet. Die eerste alinea heeft ze gewoon ergens gejat, vermoedt ze. 'Minét!'

Dat middagdutje zit er niet meer in. Als ze nu niet rechtop gaat zitten en haar aandacht naar de heks richt, weet ze dat zij het moet ontgelden. Dan zal ze weer toegevoegd krijgen dat ze blij mag zijn dat ze hier mag wonen, want dat ze eigenlijk een miskoop is. Heksen hebben zwarte katten, geen cyperse, dat zal haar weer worden ingewreven en dan ga je voordat je het weet je eigen vijftig tinten grijs haten. Daar hoort ze het al. 'Wil je soms als sateetje eindigen?'

Natuurlijk is kattensaté niet te hachelen, maar de heks eet louter afschuwelijke dingen: soep getrokken van rattenstaarten en met slakkenlijm besmeerde toast van gemalen doodshoofden uit de nabij gelegen knekelkuil. Minet houdt er dus maar liever rekening mee dat je dan ook een saté van kat wel weg krijgt en gaat snel rechtop zitten. 'Het is een briljant begin', zegt ze.

Ai, dat had ze beter niet kunnen zeggen, de heks is veel, maar niet dom. 'Je liegt', klinkt het kwaad, 'Het is niet slecht, maar briljant is overdreven.'

Nu is het afgewogen geblazen of gelijk geven verstandig is. De kat kijkt naar de felle donkere ogen en denkt voor de zoveelste keer: dat mens is bloedmooi. Jammer van die stem. Verbittering verpest een stem, dat is wel zeker. Maar de frons naast de fraaie rechterwenkbrauw is nog niet verontrustend diep. Ze waagt zich dus aan een wedervraag. 'Hoe gaat het verhaal verder?'

Fout gegokt! Het volgende moment bliksemt de huid van de heks en spatten de vonken uit haar ogen, Minet krimpt ineen en blijft roerloos zitten. De inktpot wordt van tafel gemaaid, daarna smijt de heks het papier op de vloer en trekt zich woest een pluk haar uit haar hoofd. 'Ik heb hem gemaakt!', schreeuwt ze, 'Ik! Door mij is hij geworden wat hij is. Hij heeft me het meest kostbare gekost wat ik had.'

De woorden galmen lang na, Minet blijft de heks in de gaten houden en zet zich schrap. Maar er komt geen stoom uit die fraai gevormde oren, ook de huid is weer rustig en de

ogen vlammen niet meer. Nog steeds durft Minet zich niet te bewegen, maar het is toch echt waar: de heks lijkt gekalmeerd en laat zich op een stoel zakken. En dan, ineens, glijdt er een traan langs die bekoorlijke wang. Minet staat op en springt bij de heks op schoot, voorzichtig, heel voorzichtig, likt ze de traan weg. Er komen nieuwe, Minet blijft ze oplikken, ze smaken lekker, lekker zout. Ze voelt hoe trillende vingers haar vacht strelen, haar haar vijftig tinten grijs vergeven en ze begint te spinnen, de tranen nemen langzaam af. 'Vertel me wat hij u kostte.'

De heks zucht diep. 'Mijn hart', antwoordt ze, 'Hij had geen hart, hij ontstond immers op de tekentafel van een reclameman, die denken niet aan een hart. Daarom stal hij het mijne.' Er begonnen toch weer tranen te stromen. 'En ik bleef achter, vervuld van bitterheid, ik was niet meer lief, zei hij, hij vond een ander lief.' Het 'waanzinnig wufte wezen', weet Minet, het elfje dat nu zijn gevleugelde hofhouding aanvoert. De heks glimlacht triest, Minet was even vergeten dat ze gedachten kan lezen. 'Ze verleidde hem met haar wafelijzer.' De jaloezie klinkt nu als verdriet en verdriet maakt een stem melodieuzer. 'Wafeltjeshaar is wat hij wilde en wat zij hem schonk. Uiterlijkheden! Daar ging hij voor, lege uiterlijkheden.' Weer een zucht, een gelaten zucht dit keer. 'Eigenlijk kan hij het niet helpen, hij is per slot van rekening bedacht als beeldmerk. Het is waar, zonder mij zou Kerstmis niet bestaan, op de ontwerptafel van een gelikte reclameman ontstaat veel, maar geen complete Kerstman. Een hart had hij nodig en het mijne klopte voor hem.'

'Dus al die kinderen die elk jaar weer naar die lieve Kerstman uitkijken, dat danken ze eigenlijk aan ú? Ik zou springen van vreugde.'

De heks strijkt vermoeid langs haar slapen. 'Och, Minet, brave Minet, ik ben niet meer zo springerig, inmiddels voel ik me ouder dan de tijd...'

'U bent zo jong als de dag van morgen', werpt Minet gloedvol tegen, 'Door u zullen nog zo veel kinderogen stralen.'

'Maar hij strijkt met de eer!' Eventjes klinkt de heks weer schril, maar gelukkig blijft haar huid sereen.

'Och, laat hem.' Minet legt haar kopje tegen haar wang. 'Laat hém de ijdelheid en de aandacht, laat hem Kerstmis. Een geheim hebben is veel fijner, toch? Vooral het best bewaarde geheim. En dat hebt ú: het best bewaarde kerstgeheim.'

Langzaam knikt de heks, dan is het lange tijd stil, heel stil. 'Is een geheim mooier dan een hart?', vraagt de heks dan zacht.

'Ik geloof toch echt dat dát een beetje onzin is, van dat hart.' Minet durft het nu wel te zeggen. 'Een hart lijkt mij toch een onvervreemdbaar deel van een... Winterheks.'

'Denk je?' Het klinkt al iets opgewekter.

Minet kijkt omhoog. 'Ik weet het wel zeker', zegt ze, 'U bént een Winterheks, u bezit het best bewaarde kerstgeheim en u hebt een hart, dat weet ik heel zeker. Hoe zou u anders ooit, ooit, óóit een cyperse kat geduld hebben, dat past toch helemaal niet bij uw heksenstatus?'

Tot nu toe wist Minet niet dat ook het laatste licht op de kortste dag van het jaar kan sprankelen. En hoe! Ze spint van genoeg als de prachtige vingers haar vijftig tinten grijs beginnen te liefkozen. En als ze dan óók nog goedmoedig hoort mompelen 'ik kan altijd nog saté van je maken', is ze de gelukkigste kat op aarde.

©Lyda Westerink

**fragment uit 'De Kerstmissaurus en de Winterheks' van Tom Fletcher (2019, uitgeverij Billy Bones)*